

Obsah: **Úvodník - Lásky čas, přátelé?!**
Sportovní zprávy
Zprávy ze školy a školní družiny
Den Země na trutnovsku
Stopem přes tři oceány XII. - Martin Duda
Svazek Krkonoše hlásí...
60. výročí konce války, osvobození...
Informace, zprávy, inzerce

Úvodník - Lásky čas, přátelé?!

Dovolím si tvrdit, že se Mácha hluboce mýlil. Pro čas lásky je máj zrovna tak vhodný, jako zbývajících 11 měsíců v roce. A naopak. Politici si půjdou po krku v máji jako v lednu, v únoru nebo v březnu. Jejich hrátky by nám neměly bránit v denní pohodě. Práce na zahrádce, jarní úklid nebo procházky kvetoucí přírodou nám pomohou zapomenout na denní starosti - a možná pak dáte za pravdu Máchovi v máji - a mně ve zbývajících měsících roku.

CO VÁM SF NABÍDNE DNES?

*** Pan Zdeněk Balcar připomene čtenářům ve dvou dílech, jak vypadal v našem regionu závěr 2. světové války a jak u nás probíhalo osvobození.

*** Známý svobodský sběratel Oldřich Krám objevil v Praze "Zlaté stránky Svobody nad Úpou 1946". Pro pamětníky je to počteníčko. Firma "Grafický ústav umělecký - knihtiskárna bratří Volhejnových" (dříve Feix) vydala tehdy kalendář, ve kterém kromě historických pohlednic vytiskla kompletní telefonní seznam Svobody nad Úpou. Když si uvědomíme, jaké problémy nám dělá vydání letošních Zlatých stránek Svobody, musíme před prvními poválečnými osídlenci hluboce smeknout. Pro naše čtenáře jedna vysvětlivka: n.s. = národní správce.

*** Martin Duda doplnil pobyt na Galapágách zajímavými fotografiemi. Černobílé jsou uvnitř listu, barevné najdete na webových stránkách města nebo v městské knihovně.

*** Paní Dáša Palátková seznamuje čtenáře s novinkami Svazku obcí a měst Krkonoše a pracovníci Střediska ekologické výchovy SEVER hodnotí spolupráci se školami našeho regionu při oslavách Dne Země.

*** Pan RNDr. Radko Tásler přispěl zajímavým článkem o Albeřické jeskyni - a ten použijeme hned v úvodníku našich novin:

Zima v Albeřické jeskyni

V médiích i od mnohých lidí jsme slyšeli o extrémnosti letošní zimy. Podle mého názoru již takových zim bylo mnoho. Jenom jsme

asi pozapomněli. Pro jeskyňáře však přeci jenom v něčem abnormální byla. Díky loňskému velmi suchému létu, dlouhotrvajícímu mrazu a téměř absenci oblev v letošním zimním období klesla voda v podzemních jezerech Albeřické jeskyně na třetí nejnižší zaznamenanou úroveň. Scházelo pouze několik cm, tedy jarní obleva měla přijít asi o 5 dnů později a podařil by se průnik do neznámých prostor za sifonem. Úzký kolenovitý ohyb je téměř trvale zaplaven vodou a nad její hladinu se dostal jedině v roce 1968. Tehdy se jeskyňář Mirek protáhl velmi úzkým průlezem plným ostrých křemenných břitů do dómu s krápníkovou výzdobou. Bohužel již neměl na průzkum čas a s ostatními se dohodl vše odložit na druhý den. Přes noc však přišla obleva a sifon se uzavřel. Tajemství dómu za vodou zůstalo neodhaleno. Letošní zima nedovolila jeskyňářům rozlousknout mnohaletý problém sifonu, mráz však vykouzlil v předních částech jeskyně velice bohatou ledovou výzdobu. Několik fotografií si můžete prohlédnout na svobodských webových stránkách.

Radko Tásler

nahoru - obsah

Sportovní zprávy

FOTBAL

VRCHLABÍ B - MFC SVOBODA 0:1 /0:0/ - B:Matějka

Skvělé vítězství s mužstvem, které bojuje o postup do vyšší soutěže. Všechny fanoušky zveme na středu 4.5, kdy se utkáme od 17.hodin v malém derby s mužstvem FK Mladé Buky a na neděli 8.5.hostíme na domácím hřišti tým Borovnice. V předzápase se v neděli utkají naši žáci s mužstvem Malých Svatoňovic a ženy ŽFK Trutnov ve druhé lize s týmem České Lípy. Výkopy jsou stanoveny na 11.30 a 14.00 hodin

MFC SVOBODA - Sokol PROSEČNÉ 2:0 /1:0/ - B:Matějka, Reil

Zasloužené vítězství našich hráčů, kteří si v celém zápase vytvořili několik šancí, ale bohužel jen dvě skončily gólem. V nervózním závěru oba týmy dohrávaly bez vyloučených hráčů (za domácí viděl červenou kartu Matějka.)

ŽÁCI:

FK MLADÉ BUKY:SK MFC SVOBODA 3:1

BANÍK RTYNĚ - MFC SVOBODA 5:0

1 Baník Rtně	13	12	1	0	67:12	55	37	
2 Jiskra Podhůří		13	7	2	4	56:19	37	23
3 FC M.Buky	13	7	2	4	53:29	24	23	
4 MFC Svoboda	13	6	1	6	39:32	7	19	
5 Jiskra Kuks	13	4	0	9	25:50	-25	12	
6 M.Svatoňovice		13	0	0	13	11:109	-98	0

BASEBALL

SB Rýchory vykročily do letošního ročníku Českomoravské baseballové ligy správnou nohou. V sobotním dvojzápase porazily na domácím hřišti dvakrát tým Arrows Ostrava B 6-5 a 11-1. Dvě baseballová utkání po sobě (se čtvrt hodinovou přestávkou) nejsou procházkou růžovou zahradou. Hráči se na utkání připravují minimálně hodinu před utkáním - a zápas na devět směn trvá obvykle přes tři hodiny. V prvním utkání kladl soupeř houževnatý odpor a o vítězi rozhodla až poslední směna. Celý první zápas perfektně odházel dlouholetý špičkový nadhazovač Robert Roudný - a výborným výkonem na pálce i v poli ho podpořil celý tým, ve kterém se vedle kádru hráčů minulé sezóny (Vydra, Med, Sikora, Svoboda) a juniorů s ligovou zkušeností (Jiránek a Howard) objevili po delší přestávce i výborní hráči z extraligové éry - chytač Počekajlo, univerzál Honza Hanák a vynikající pálkař Filip Poláček. Druhé utkání bezchybně odházel Honza Hanák - a v poli i na pálce ho podpořil celý tým. Soupeřova dravost se ve druhém utkání vytratila - a zápas skončil předčasně již v sedmé směně (při rozdílu deseti bodů se po 7. směně utkání končí). Tým koučoval Jakub Nečina, který tým již druhým rokem také trénuje. U týmu má náležitý respekt, protože dokáže zúročit své zkušenosti z práce s rakouským reprezentačním týmem. Zápis utkání obstaral Pavel Cimbota a digitální vyhodnocení dostal na triko nejmladší hráč - Vojta Jiránek.

Jaký mají muži SB Rýchory další program? V neděli 2. května měli hrát v Praze utkání II. kola Českého poháru. Silný soupeř - Býčí Žlázy Praha - který v prvním kole vyřadil ligový tým Bongo Liberec, však zápas odtroubil. SB Rýchory tím postoupily do III. Kola. V sobotu 14. května hrajeme doma s extraligovým MZLU Brno.

SB Rýchory pojedou o víkend 7.-8. května na dvě utkání do Bučovic a v neděli 22. května do Loun. Domácí publikum uvidí náš tým hrát ligu doma až v sobotu 28. května. Ve dvojzápase se utkají s týmem Titans Praha B (nový název pro Tempo Tegola Praha - v jeho extraligovém áčku hraje v základní sestavě mladobucký Jirka Šenk).

A jak hráli naši soupeři?

Titans Praha porazili Klasik Frýdek-Místek 2x 12-6 a 11-1, Orlice Choceň porazila venku Loko Louny 7-9 a 4-15, Cannibals Bučovice také venku Cannibals Šumperk 5-16 a 4-10. SaBaT Praha v prvním utkání porazil Sokol Hluboká 2-0, ve druhém podlehl 3-8. Také

remízou skončila dvě utkání Blesku Jablonec s týmem Třebíč Nuclears 14-8 a 5-10. Konečná tabulka ČML po prvních dvou zápasech:

1	Orlice Choceň	2	2	0	1000	-	
	Pelicans Bučovice	2	2	0	1000	-	
	SB Rýchory	2	2	0	1000	-	
	Titans Praha B		2	2	0	1000	-
5	Blesk Jablonec		2	1	1	500	1
	SaBaT Praha	2	1	1	500	1	
	Třebíč Nuclears		2	1	1	500	1
	Sokol Hluboká	2	1	1	500	1	
9	Lokomotiva Louny		2	0	2	000	2
	Arrows Ostrava B		2	0	2	000	2
	Klas.Frýdek-Místek	2	0	2	000	2	
	Cannibals Šumperk	2	0	2	000	2	

VOLEJBAL - Volejbalisté Mladých Buků prohráli v sobotu s týmem Podhůří 2:3 a 1:3.

VELKÁ CENA KRKONOŠ

Za krásného počasí se běhu Horní Maršov - Pomezní boudy zúčastnila stovka závodníků a Malé ceny Krkonoš v běhu na 2 km (děti, mládež a běh pro zdraví dospělých) další padesátka mladých závodníků.

-50

nahoru - obsah

Zprávy ze školy a školní družiny

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školskou radu zřizuje zřizovatel, zároveň stanoví počet členů. Třetinu členů jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a třetinu volí pedagogičtí pracovníci. Funkční období je tři roky a rada zasedá nejméně dvakrát ročně.

Školská rada

- se vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy
- schvaluje školní řád a navrhuje změny

- schvaluje též pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Školská rada musí být ustavena do jednoho roku účinnosti školského zákona, tj. nejdéle od 1.ledna 2006. Na naší škole školská rada zatím neexistuje. Zřizovatel již vydal volební řád do školské rady a my hledáme minimálně tři rodiče našich žáků, kteří by chtěli v této radě pracovat. Zájemci se mohou nahlásit u ředitele školy.

V minulém týdnu proběhl okrskový přebor v malé kopané pro žáky 6.-7. tříd a pro žáky 8.-9. tříd. Výborné umístění získali žáci 6.-7. třídy, kteří obsadili 2. místo. Starší žáci byli čtvrtí.

V pátek 29.4. se naši žáci Sandra Králová, Lucie Šritrová a Vráťa Miškovský zúčastnili okresního přeboru v silniční cyklistice ve Starých Bukách. Lucka Šritrová (na obr.) obsadila 2. místo, Sandra Králová byla čtvrtá a Vráťa Miškovský obsadil 17. místo.

Petra Holubová vybojovala na Malé ceně Krkonoš - v běhu na 2 km v sobotu v Horním Maršově krásné 2. místo. Cenu jí předává Jan Pivko.

V sobotu 7. května 2005 proběhne výprodej starých školních lavic a židlí. Cena za lavici je 10.- Kč, cena za židli 5.- Kč. Výprodej proběhne u hasičské zbrojnice ve Svobodě nad Úpou od 8,00 hod. do 11,00 hod.

Ředitelství školy děkuje manželům Berrovým za zakoupení keramické hlíny pro modelářský kroužek.

nahoru - obsah

Den Země na trutnovsku

Chraňme zdraví našich dětí a naši budoucnost

Středisko ekologické výchovy SEVER, sdružení pro ekologickou výchovu SEVERKA, Církev Československá husitská, KSEV Rýchorská bouda, SHELTER (ve spolupráci s RIAPS Trutnov), ZŠ Úpice-Lány, ZUŠ Úpice, OS Radost a o.s. Horn připravily program na Dny Země.

- 20.-21.4. středa - čtvrtek - Promítání filmů s ekologickou tematikou pro školy

místo: Trutnov, aula Střední lesnické a Vyšší odborné školy lesnické
- 21.-22.4. čtvrtek - pátek - Igelitiáda - úklid břehů řeky Úpy - v úseku od Babičina údolí po Horní Maršov

- 22.4. pátek - Tradiční jarmark na Rýchorách
KSEV Rýchorská bouda 10:00 - 14:00

program: tkaní na tkalcovském stávku, pletení z pedigu, spřádání vlny, hrnčířský kruh, dekorace keramických výrobků, pozorování breber, ukázky sokolnictví, program o odpadech, hmat-čuchová zkouška, největší xylofon v Čechách, ekohry a soutěže za ceny, ruční papír, závody v řezání ruční pilou, včelaření, dekorování triček, Projekt Mladých strážců

- 22.4. pátek - Benefiční koncert pro Tatry

místo: Úpice, Husův sbor ČČSH 17:00

účinkovaly: Bossorky (kapela ZUŠ Úpice) a Městská hudba Úpice

- 23.4. sobota - Jarní zdravotní výlet
start ve Svobodě nad Úpou na železniční stanici

trasa: (cca 10 km) vedla přes Rýchory do Horního Maršova, kde bylo zajištěné občerstvení

program: pro pobavení byla na trase zastavení s úkoly zaměřenými na zdraví lidí, živočichů i planety Země. Na Rýchorské boudě čekal jarmark s řemesly: tkaní na tkalcovském stávku, pletení z pedigu, spřádání vlny, hrnčířský kruh, dekorace keramických výrobků, pozorování breber, ukázky sokolnictví, největší xylofon v Čechách, ekohry a soutěže, včelaření, dekorování triček...

- 23.4. sobota divadelní představení pro děti a nejen pro ně - Tramtárie dobrodružná cesta za tajemstvím. Zvědavý Vrtík, fňukavá Bambulka a přísná Motorka se rozhodnou najít tajemnou Tramtárii. Musí přes vodu, letadlem nebo sníst kouzelný dort?

hráli: STAGE CODE Praha v Pohádkovém sále ZŠ Horní Maršov
24.4. neděle - Songová bohoslužba - Oslavy Dne Země zakončily bohoslužbou ve hřbitovním kostele Nanebevzetí Panny Marie (starý kostel) v Horním Maršově. Po bohoslužbě následovala prohlídka fary.

- 1.5. neděle - Přednáška Erazim Kohák - Dvě tváře zbožnosti (Trutnov, Síň Bohuslava Martinů)

Email: sever@ecn.cz

Web: www.sever.ecn.cz

nahoru - obsah

Stopem přes tři oceány XII. - Martin Duda

GALAPÁGY

"Ahoj, dnes už odplouváme z Galapág, a tak ještě rychle posílám pár fotek. Je tady opravdovej ráj. Nikdy se tady nezrodili žádní predátoři a zvířata nemají strach, když se k nim člověk přiblíží. Byl jsem se tady podívat na želvy, který jsou větší než já. Jsou úžasný. Některý jsou daleko starší než sto let. Vypadají jak velký obrněný vůz a jakýkoliv jejich pohyb vypadá jako strašná námaha. Na pláži se prohánějí prehistorický metroví ještěři, tak jsem je také z půl metru měl šanci vyfotit. Jsou to krasavci.

Měl jsem možnost se tady potápět a to mě uchvátilo. Největší ryba, kterou jsem viděl, byl třímetrový kladivoun, který se na nás připlul podívat. Byl to macek a pěkně si nás okoukl. Na všech potopech jsem viděl žraloky "white tip" (bílá tečka, nevím, jak se jim v češtině říká), ale na jednom potopu jsem jich viděl najednou asi 30. Jen tak byli na místě a nechali se humboltovým proudem omývat od parazitů. Viděl jsem krásný rejnoky, podvodní obrovský želvy. Nejlepší byli lachtani, kteří jsou jak podvodní psi. Připloujou k člověku a dělají kolem piruety a prostě si s lidma hrajou. Je to sranda. Potápění tady byl opravdu pěkná zážitek. Brzo se ozvu s delším popisem.

UŽ V KOSTARICE

Z Galapag jsme odpluli v pohodě 23. 3. a pár dní nám to trvalo, než jsme dopluli ke Kokosovému Ostrovu, který patří ke Kostarice. Cely ostrov je národní park. Nikdo tam nežije kromě pár ochránců přírody. Je to pravý tropický, opuštěný ostrov na půl cesty mezi Galapagáma a Kostarikou, 200 mil od pobřeží. Při připlouvání k ostrovu jsme viděli, jak se nad ostrovem vznáší ten nízký, tmavý, typicky tropický mrak a pod nim je vidět hodně zelená bujná flóra. Všude nad ostrovem létají stovky či tisíce ptáků a pod vodou je život ještě bohatší. Je to tam krásný. Po zakotvení jsme hned skočili do vody. Netrvalo dlouho a viděli jsme želvy, blíže k pobřeží půlmetrový raky, rejnoky, žraloky, velký tuňáky atd.

Život je tam vidět na každém kroku. Voda je tak průhledná, že z hladiny je krásně vidět i kotva 17 metrů pod vodou, ke které jsme se rádi potápěli. S jedním nádechem je to makačka, ale po nějakém

trénování to jde. Byli jsme se také potápět u jednoho maličkého ostrůvku, který je hned vedle toho velkého a musím říct, že to byl jeden z nejlepších potopů. Byli jsme většinou mezi 20 a 30 metry. Hned po vskočení do vody jsme viděli pět kladivounů. Jsou to vznešený, majestátný ryby a člověk mé pro ně hodně respektu. Samozřejmě, že jsme viděli hodně "white tipu". Viděli jsme, jak jeden má v hubě ploutev druhého a trhá. Je to prý předehra páření. Za tu půlhodinu, co jsme byli pod vodou, jsme viděli snad 20 či 30 rejnoků. Také metr dlouhé želvy se na nás připluly podívat. Jeden ze zlatých hřebů potopů byl "manta ray", což je příbuzný rejnoka. Tyhle manty dorůstají rozpětí až 7 metrů a váží přes tunu. Tenhle byl tak 4 metry široký. Na fotku se mi vesla jen hlava. A samozřejmě, že jsme viděli mnoho malých ale stejně krásných ryb hodně barev a rozmanitých tvarů. Krásných bylo i pět kladivounů, kteří si nás přišli očíhnout. Opravdu budí respekt. Předevčírem jsme vypluli k pobřeží Kostariky a dnes jsme už tady v přístavu Quepos. Celou cestu jsme pluli na motor, protože vítr byl úplně někde jinde. Je tady pěkný horko. Včera jsem vařil večeři. Byl jsem tak spocený, že i mé šortky vypadaly, jako bych skočil do bazénu.

Tady v přístavu zůstaneme tak dva dny. Je tady prý národní park, kde se můžeme podívat na nějaké pěkné opice, tak se těším. Potom budeme pokračovat v plavbě podél pobřeží a hledat nějaké pěkné vlny na serfování.

Brzo se ozvu i z mé lodní adresy a také pošlu nějaké fotky. Myslím na vás, Martin

nahoru - obsah

Svazek Krkonoše hlásí...

Ministerstvo místního rozvoje se zajímalo o Krkonoše

Z osobní iniciativy někdejšího ministra J.Paroubka se v Praze uskutečnila schůzka manažerů Svazku měst a obcí Krkonoše, představitelů CzechTourismu a dalších vysokých úředníků ministerského odboru cestovního ruchu. Podle slov Michala Vávry, manažera Svazku Krkonoše, společně prodiskutovali řadu témat. Jednou z konkrétně dohodnutých iniciativ je letní prezentace Krkonoš v budově MMR na Staroměstském náměstí, kde je nově otevřeno "Informační centrum venkovských regionů". Projekt počítá s propagací místních a regionálních akcí a atraktivit, která by se měla projevit ve zvýšeném počtu turistů a prodloužením délky jejich pobytu. Projekt IC venkovských regionů je otevřený celému území České republiky a proto prezentace Krkonoš nebude chybět.

Spolupráce s CzechTourismem pokračuje

Vedení státní agentury se obrátilo na představitele jednotlivých turistických regionů s cílem získat širší povědomí o dosavadní spoluúčasti na tuzemských i zahraničních veletrzích cestovního ruchu. Vyhodnocení výběru evropských zemí, v nich vytipovaných veletrhů a poptávka zájmu jednotlivých turistických regionů by měla přispět k dalšímu zdokonalení "společných podniků". Koncem dubna v Liberci se uskuteční seminář na téma "PROPAGACE REGIONŮ A ČR V ZAHRANIČÍ - SHRNU TÍ ZKUŠENOSTÍ A NÁMĚTŮ". Bude mít pracovní charakter a je určen pro všechny, kteří se osobně zahraničních výstav účastní. Cílem je vzájemná výměna zkušeností, posouzení stávajících způsobů propagace a hledání nových námětů.

Krkonoše na veletrzích

Na jaře t.r. Svazek Krkonoše prezentoval nejvyšší hory Čech na veletrzích CR v Hradci Králové a Ostravě. V porovnání byl zájem návštěvníků rozdílný. "Na Hradecku byl o Krkonoše zájem velký", konstatovala Iva Zaplatílková. "Zodpovídali jsme časté dotazy na nově vyznačené cyklotrasy, velká poptávka byla po propagačních materiálech s nabídkou cykloturistiky, turistické mapy si lidé odnášeli ve velkém."

Na ostravském veletrhu "Domov - Dovolená - Region - Esoterika" zástupce Svazku Josef Zelený také většinu propagačních materiálů rozdál, ale v porovnání s jinými veletrhy zaznamenal osobní zájem návštěvníků nižší. Sám k tomu dodává: "Ve společném veletržním stánku byla nabídka několika turistických regionů, proto bylo zajímavé sledovat, o který se zajímají nejvíce. Absolutně vyhrál Český ráj, potom Máchův kraj. Krkonoše byly čtvrté po Jizerských horách. Nedalo mi to a na četné dotazy: "Proč nechcete jet na dovolenou do Krkonoš?", se mi dostalo častých odpovědí: "Je tam moc Němců", "Je tam draho", ale také "Jezdili jsme do Krkonoš v době odborářské rekreace, chceme poznat jiné kraje v Čechách". O dovolenou v tuzemsku byl velký zájem, asi proto, že Ostravsko má početnou skupinu sociálně slabších obyvatel." Na podzim t.r. je připravena prezentace Krkonoš pro třetí Hospodářskou výstavu v Trutnově a veletrh cestovního ruchu ve Varšavě.

Kvantita musí odpovídat kvalitě

Přesto, že je práce a přístup ke klientům krkonošských infocenter prověřen prostřednictvím státní agentury CzechTourism, jsou v jednotlivých informačních střediscích a kancelářích rozdíly v poskytovaných službách.

Pracovní skupina pro společnou propagaci Krkonoš při SMO se zabývá diskusí směřující k vytvoření jednotné metodiky práce v

infocentrech, která by byla "ušita" na krkonošské podmínky. Proto bude v polovině května uspořádán seminář pro vedoucí pracovníky krkonošských infocenter, kde budou o jednotné metodice podrobně hovořit. Co a jak nabízet návštěvníkům regionu, jak jednat ve spolupráci se státní správou a samosprávou, jak hovořit a v jakém vztahu být s podnikateli. Systém spolupráce v zahraniční napovídá, že infocentra jsou jakousi prodlouženou rukou státní správy a samosprávy a těsném sepětí s podnikateli. A v těchto souvislostech je jasné, že mají krkonošská infocentra co dohánět.

Ohleduplná cykloturistika aneb prevencí k úspěchu

Podle zjištění nabízí a organizují zahraniční cestovní kanceláře a agentury pro své klienty cykloturistické trasy v Krkonošském národním parku do 1. a 2. zóny chráněného území, tedy do míst, kde není cykloturistika dovolena a v podstatě trasy neexistují, a stávající ani nebudou v dalším období rozšiřovány. Svazek měst a obcí aktivně pracuje s cílem přilákat do Krkonoš co nejvíce lidí. Nedílnou součástí těchto aktivit, ve spolupráci se Správou Krnap, je zajistit, aby byli zahraniční návštěvníci informováni o podmínkách ochrany krkonošské přírody a s tím spojeném částečném omezení aktivit. Podle slov Petra Srpa, koordinátora internetových stránek Svazku Krkonoše, které k získání informací o známých českých horách využívá stále větší počet zahraničních návštěvníků, byl webový systém www.krkonose-smo.cz nabídnut Správě Krnap jako platforma k publicitě ochrany krkonošské přírody. Petr Srp posteskl: "Krkonošský národní park zatím tuto nabídku nevyužil."

"Pojízdná propagace"

Od června se letos podruhé rozjíždí turistické horské linky - autobusy určené pro turisty a cykloturisty. Zadní stěna autobusu dopravní firmy KAD se stává pojízdou propagační plochou, kterou Svazek měst a obcí ve spolupráci s firmou Mediopool obhospodařující internetové stránky www.krkonose-smo.cz, využije k propagaci webové adresy a projektů "Krkonošský běžecký ráj" i "Krkonošské turistické linky".

-dp-

nahoru - obsah

60. výročí konce války, osvobození...

II. VÝSADKY PARAŠUTISTŮ V NAŠÍ OBLASTI

V posledních letech války sílil odboj ve všech okupovaných zemích Evropy. Náš odboj byl podporován ze Západu i Východu. V březnu a dubnu 1945 shazovala sovětská letadla v Krkonoších a Podkrkonoší tisíce letáků (v německé a ruské verzi) určených pro obyvatele hor a uprchlíky ze Slezska i pro sovětské zajatce. Bylo to v okolí Špindlerova Mlýna, Petrovy a Davidovy boudy a v Rudníku.

Dne 27. března 1945 v ranních hodinách byl v prostoru obce Dolní Kalná vysazen desetičlenný paravýsadek "CHAN" s velitelem pplk. Frulovem, který měl organizovat partyzánské hnutí v Podkrkonoší. Vedle sovětských vojáků byli ve skupině i příslušníci 1. československého armádního sboru. Přistání však bylo prozrazeno zachycenými padáky v korunách stromů. Výsadkáři byli pronásledováni fašisty. Proto se rozdělily na dvě skupiny. Jedna pod velením kpt. Gahody se přesunula směrem k Černé hoře a druhá zůstala v Dolní Kalné, kde byla donucena k boji s příslušníky SS a Volkssturmu (domobrana). Poblíž obce Bukovina byl obklíčen radista Josef Varačka, který raději volil dobrovolnou smrt. Jen dvěma se podařilo uniknout. Druhá skupina byla také pronásledována a dostižena pod Černou horou, kde se 4.4. v obklíčení zastřelil Petr Solomka. Další dva výsadkáři Ludvík Šikulský a Josef Segiň byli zajati a pravděpodobně v Trutnově umučeni. Zbývajícím dvěma se podařilo uniknout do Mříčné, kde se připojili k partyzánské skupině "Nikolaj".

Jiný výsadek sovětského letadla byl proveden v noci z 25. na 26. února v prorubských lesích u Hoříček. Po půlnoci prošla čtyřčlenná skupina parašutistů pod vedením kpt. Sokolovského lesem a narazila na usedlost čp. 46 v Prorubech. Tam se jich ujal p. Vilém Balcar a ubytoval je v blízké staré myslivně. Tato budova byla dočasně neobydlena. Měl zde přechodný pobyt a ateliér akademický malíř Charles Mayer z Trutnova (otec naší herečky Carmen Mayerové). Skupina měla štěstí, protože přes celou noc silně sněžilo a stopy zapadly. Proto bylo dvoudenní pátrání Jagtkomanda neúspěšné. Po třech dnech pobytu a zásobení skupiny otec opět za sněžení převedl pomocí spojek odbojářů skupinu do pavlovické Šiškovny k panu Řezníčkovi a lesnímu Zubrovi. Ti je převedli k partyzánské skupině "Jestřebí". Toto partyzánské uskupení se zúčastnilo květnového povstání na Úpícku.

Dodatek: Tento výsadek stručně a nepřesně popsal M. Žák v okresním tisku v r. 1985 ke 40. výročí osvobození. Údaje, které dnes uvádím, nebyly dosud zveřejněny. Otec považoval vždycky pomoc výsadkářům za vlasteneckou povinnost. Všechny údaje mohu jako účastník potvrdit. Ještě v květnu 1945 jsme podle popisu kpt. Sokolovského našli dva padáky pod hromadou klestí "U buku" poblíž rozhledny (kóta 568).

Opět doplním články citací z Kroniky Fr. Koudelky:

"Od ledna 1945 procházely městem od východu na západ delší a delší transporty utečenců z Polska a Besarábie. Ve dne v noci hrčely po dláždění plně naložené vozy. Fronta se dala do rychlého pohybu. Fašisté kvapně začali stěhovat koncentrační tábory. Jako stíny se vlekly kostry zajatců, převážně ruských, oblečené v pytlích. A za každým úsekem bědného transportu hrkotá vůz a na něm žalují mrtví. (Podle vzpomínky Karla Švába, zubního technika z čp. 214)."

Z kroniky ocitujeme ještě jeden zápis:

"Zajatecký tábor anglických vojáků byl v základ. závodě ÚPAP (Úpské papírny). Bylo v něm málo přes sto zajatců. Mnozí se pohybovali zcela volně. Asi 12.5. byli dopraveni letadly domů. Majitel továrny Piette byl velitelem letiště v Řezně. Do Piettovy továrny nastoupili první Češi 5.6.1945. Byli to Rýdl Josef, Stejskal Jan (ten bytem v Dolním Maršově), Nývlt Karel, Věra Nervová... Papírna v posledních měsících okupace pracovala ob týden. V jednom týdnu museli zaměstnanci kopat u Babí vojenské zákopy. Asi v březnu byl kromě toho mezi čp. 191 a 78 (v Dolním Maršově) hlouben protipancéřový příkop. Práce na něm řídil Ortsleiter Etrich z Dolního Maršova. Továrna na papír začala opět vyrábět 19.5. 1945. Vedením byli pověřeni: Jiří Hanuš, Zdeněk Michalec a Miroslav Šolc. Do znárodňovací etapy spadá podnik od 1.1.1947."

(Podle poznámek pamětníka Zdeňka Michalce - Svoboda nad Úpou čp. 178)

pozn.red.: *Postupně budeme vydávat další díly seriálu p. Zdeňka Balcara. Volná místa doplníme některými informacemi z městské Kroniky (pro ty čtenáře, kteří nemají přístup k webovým stránkám nebo nejsou kamarádi s počítačem), případně příspěvky dalších sběratelů, kronikářů nebo pamětníků. Uvítáme každý další materiál od našich čtenářů nebo příznivců.*

-50

nahoru - obsah

Informace, zprávy, inzerce

Dagmar Berrová - **starosta@musvoboda.cz**

- **KVĚTNOVÍ JUBILANTI** ... Anna Firešová, Jaroslav David a Marie Jaklová oslaví svá kulatá životní jubilea. Do dalších měsíců

a let jim přejeme pevné zdraví, dobrou pohodu a hodně slunných dnů.

- **OBČANSKÉ PRŮKAZY** ... Upozornění občanům - Státní občané České republiky jsou povinni provést výměnu občanských průkazů bez strojově čitelných údajů vydaných do 31. 12 1994 za občanské průkazy se strojově čitelnými údaji nejpozději do 31. 12. 2005. Občanský průkaz má od data vydání maximálně platnost 10 let, i když je napsáno platnost "bez omezení"

Jana Hryzlíková

- **OČKOVÁNÍ PSŮ A KOČEK** ... (povinné) proti vzteklině v úterý 17. 5. 2005 od 15.00 do 15,45 hod na parkovišti MěÚ na nám. Svornosti a 16.00 - 16.30 hod u Rýchorky. Cena: vzteklina 120,- , kombinace 250,-
- **Jak probíhal DEN ZEMĚ?** ... Ve Svobodě n. Ú. proběhlo několik akcí k oslavám Dne Země. Všechny třídy základní školy se zúčastnily ekologického výukového programu střediska SEVER. Žáci druhého stupně se v programu věnovali trvale udržitelnému rozvoji a žáci prvního stupně vzájemným vztahům v ekosystémech a řemeslům. Dále se uskutečnil úklid břehů řeky Úpy od Trutnova po Horní Maršov, kde se zapojilo 300 žáků základních a středních škol. Mezi nejkurioznější nálezy patřila tisícikorunová bankovka, kompletní oblek a doklady od automobilu. Ve Svobodě n. Ú. žáci 6.-9. třídy vyčistily úsek řeky od fotbalového hřiště až k opravně plastů v Maršově II. Akci zorganizovali pracovníci SEVERU a učitelé ZŠ. Likvidaci odpadků, táborák a buřty zajistilo město. V sobotu (23.4.2005) se konal pro veřejnost Jarní zdravotní výlet přes Rýchory. Z vlakového nádraží ve Svobodě n. Ú. odstartovalo celkem 97 účastníků, převážně rodin s dětmi a zájmové oddíly jako např. skauti ze Svobody n. Ú. Na trase výletu bylo možné si vyzkoušet čich, hmat, resuscitaci - dýchání z úst do úst, znalost jedovatých rostlin atd. SEVER děkuje všem zúčastněným za pomoc a spolupráci.

Jitka Macháčková a Jaromír Kvasnička

- **Upozornění občanům o platbách za komunální odpad** ...
 1. Podle nové vyhlášky č. 2/2005 o místním poplatku za komunální odpad ze dne 20. 1. 2005 již není možné provádět splátku na pololetí .
 2. Pokud chce někdo provést platbu převodním příkazem, na požádání sdělíme číslo poplatníka, tj..variabilní symbol. Musí však mít splněnu také ohlašovací povinnost, vyplývající ze zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků - vyplněný

formulář, za které poplatníky povinnost plní. Ten je možno vyzvednout na MÚ nebo zaslat poštou.

3. Právnícké nebo fyzické osoby podnikající předloží nejpozději do 30. 6. 2005 kopii smlouvy o nakládání s komunálním odpadem, kterou mají uzavřenou s oprávněnou osobou (firmou Transport).

4. Na základě Obecně závazné vyhlášky č. 1/2005 ze dne 20. ledna 2005 je zakázáno odkládat komunální odpad do pytlů!! Ty již nebudou firmou Transport více odváženy!!! Popelnice je stále možné zakoupit na MěÚ nebo pronajmout od firmy Transport.

- **ČARODĚJNICE** ... Chtěla bych tímto poděkovat organizátorům letošních čarodějnic. Akce se vydařila, počasí nás neklamalo a skupina Kasabend zahrála výborně k poslechu i tanci.. Na organizaci se podíleli především naši fotbalisté a hasiči. Průvodu a her pro čarodějnice se velice dobře zhostily jako každý rok paní učitelka Kováčová a paní učitelka Rutarová. A v neposlední řadě děti ze ZŠ které nám připravily pěkné plakáty. Všem za to patří velké díky. Děkuji také panu Jiřímu Vlčkovi za poskytnutí návěsu kamionu, který sloužil jako podium.

Hasiči ... Vzhledem k tomu, že náš hasičský sbor odvádí velice dobrou práci, která není vždy vidět, chtěla bych jim zvlášť poděkovat. V zimě se mnohokrát zhostili výborně práce na střechách při shazování ledů z budovy školy, kina, DPS a jiných objektů v majetku města. A tím pomohli ušetřit nemalé finanční prostředky městu. Na jaře opět pomáhali při uspořádání táboráku pro ZŠ na Den Země. Jako každý rok pomáhali při pořádání čarodějnic. A také chystají na 7.5.2005 již druhý rok sběr železa (v sobotu 7. května od 8.00 hod). Přeji jim touto cestou ještě hodně elánu.

Vážení spoluobčané, vzhledem k tomu, že se vyskytla připomínka k článku týkajícího se objektu sokolovny, doplňuji ještě tento článek o fakt, že si firma o pozemek 112/1 zažádala dodatečně až po zjištění, jak byl pozemek oddělen. Také jsem mylně uvedla cenu za pozemek, která byla ve skutečnosti podle schválených cen 300,- Kč za m². Děkuji za pochopení.

Dagmar Berrová

nahoru - obsah
